

LỄ KÍNH CÁC THÁNH TỬ ĐẠO VIỆT NAM
BÊ MẠC NĂM THÁNH KỶ NIỆM 30 NĂM PHONG THÁNH 117 VỊ TỬ ĐẠO VIỆT NAM

CỘNG ĐỒNG CÔNG GIÁO VIỆT NAM – GIÁO PHẬN SAN JOSE

SAINT MARIA GORETTI CATHOLIC CHURCH

SATURDAY, NOVEMBER 24, 2018

1. Có một cuộc nghiên cứu tại Hoa Kỳ vào vài năm trước đây về những nơi không an toàn và đưa ra những lời khuyên hữu ích. Cuộc nghiên cứu cho biết: (a) Hãy tránh đi xe cộ vì 20% thương tích do tai nạn xe cộ mà ra. (b) Cũng đừng có ở nhà. Vì 17% tai nạn xảy ra ở nhà. (c) Tránh cuộc bộ trên đường vì 14% các tai nạn xảy ra khi người ta đi bộ. (d) Tránh dùng phương tiện bằng máy bay, tàu hoả, hay ghe thuyền, vì 16% các tai nạn có liên quan đến giao thông. Còn con số 33% tai nạn còn lại, thì 32% ca tử vong xảy ra trong bệnh viện. Cái vụ này mới kết. Không lẽ bệnh mà cũng phải tránh bệnh viện? Nhưng anh chị em đang ở đây thì hãy yên tâm vì chỉ dưới 1% mọi thương vong xảy ra trong nhà thờ. Mà những trường hợp tai nạn xảy ra ở nhà thờ cũng thường là do những người đó đã có bệnh tật trước rồi. Cho nên nơi an toàn nhất là ở nhà thờ. Mà điều này cũng không hẳn chính xác. Đi nhà thờ không biết an toàn hay không an toàn, nhưng đi đạo thì quả là không an toàn.

2. Hôm nay là lễ kính Các Thánh Tử Đạo Việt Nam. Nhìn vào lịch Phụng Vụ, ngày này được cả Giáo Hội Hoàn Vũ kính. Oai phong không? Chúng ta rất hãnh diện. Nhưng chúng ta biết rằng có được ngày này là vì năm xưa đã từng có những người đi đạo và bị bách hại đến mức tử vì đạo. Cảnh thiên tuê hôm nay là do bởi gông cùm, xiềng xích và máu đào năm xưa. Không an toàn chút nào. Rủi nhiều hơn may.

3. Hôm nay cũng mang tính đặc biệt, vì chúng ta kết thúc Năm Thánh mừng kỷ niệm 30 năm ngày Phong Hiến Thánh cho 117 vị tử đạo Việt Nam. Để có được ngày lễ hôm nay, chúng ta phải nhớ đến những người làm nên ngày Phong Thánh 30 năm về trước. Đó là Thánh Giáo Hoàng Gioan Phaolô II. Năm đó tại Quảng Trường Thánh Phêrô, Đức Gioan Phaolô đã mở đầu bài giảng: “Chúng ta rao giảng Chúa Giêsu tử nạn Thập Giá” (I Cor. 1,23) Mượn lời trên đây của Thánh Phaolô, Giáo Hội Rôma hôm nay gửi lời chào Giáo Hội Việt Nam, mặc dầu trùng dương xa cách, nhưng rất gần gũi trong tình thân ái của cha. Đồng thời cha xin chào toàn thể dân tộc Việt Nam và nói lên rằng: cả Giáo Hội hoàn vũ hết lòng cầu chúc cho dân tộc quý quốc được trăm phần an lành.”

Người thứ hai phải kể đến là Đức cố Hồng y Giuse Maria Trịnh Văn Căn, khi đó làm Tổng Giám mục Hà Nội và là Chủ tịch Hội Đồng Giám mục Việt Nam. Ngài có công thành lập Hội Đồng Giám Mục Việt Nam. Bảo vệ Giáo Hội Việt Nam khỏi bị “quốc doanh” như trường hợp ở Trung Quốc có hai giáo hội quốc doanh và thảm lạng. Và đặc biệt ngài đã đại diện cả Giáo Hội Việt Nam viết thỉnh nguyện thư lên Đức Thánh Cha xin phong thánh cho 117 vị tử đạo Việt Nam vào năm 1985. Bối cảnh thời kỳ đó ở trong nước gặp rất nhiều khó khăn. Để có được ngày phong thánh ba năm sau đó, chính các giám mục Việt Nam lúc bấy giờ cũng chịu nhiều bách hại. Như chính Đức Hồng y Căn. Ngài đã bị gọi lên công an làm việc mỗi ngày từ sáng đến tối – liên tục một tháng trời. Trong tay ngài chỉ còn bám víu vào chuỗi hạt Mân Côi. Chính ngài khi về nhà cũng khích lệ các giám mục và linh mục: “Hãy chịu khó vì Giáo Hội.” Theo Chúa không an toàn chút nào.

4. Nhưng để có được ngày mừng Năm Thánh, không phải chỉ dừng chân ở 30 năm trước, mà phải nhớ đến những vị tử đạo Việt Nam. Không có đời sống anh hùng, tử vì đạo của các ngài thì không có ngày 19 tháng 6 năm 1988 và không có ngày hôm nay. Và ngày hôm nay cũng không đơn thuần là ngày để nhớ về đời sống anh dũng của các bậc tiền nhân tử đạo. Hội Đồng Giám Mục Việt Nam trong thư mở Năm Thánh còn nhấn nhủ các tín hữu không dừng chân ở những lễ lược trong thể như thế này, nhưng hãy học hỏi theo gương các Thánh Tử Đạo Việt Nam, để sống đời sống đức tin trong thế giới hôm nay. Các ngài dạy cho chúng ta sống chứng nhân trên ba con đường.

Đường đi theo Chúa là đường gian khổ. “Trong bài Phúc Âm hôm nay nhắc lại những gì Chúa Kitô tiên đoán về sự kiện các Tông Đồ và những ai theo chân Ngài sẽ bị bách hại: ‘Họ sẽ lôi chúng con ra toà công nghị, sẽ đánh đập chúng con giữa hội đường, sẽ điệu chúng con ra trước vua chúa quan quyền vì danh Cha, để làm chứng cho họ và cho dân ngoại’ (Mt 10, 17-18). Chúa tiên báo cho các Tông Đồ, và các môn đệ của các ngài trong mọi thời đại, và Chúa nói một cách hết sức rõ rệt, không úp mở. Chúa không đưa đẩy với những lời hứa hẹn xa gần, nhưng với thói quen nói thẳng lời chân lý toàn diện. Chúa chuẩn bị tâm hồn các Ngài trước nguy cơ ‘Anh sẽ nộp em, cha sẽ nộp con, con cái sẽ đứng lên tố cáo làm cho cha mẹ phải chết. Vì danh Thầy, các con sẽ bị mọi người ghét bỏ, nhưng ai bền chí tới cùng sẽ được cứu độ’ (Mt 10, 21-22). Tuy nhiên Thầy Chí Thánh không bỏ rơi các Tông Đồ và các người tin theo các Tông Đồ trong những cơn bách hại: ‘Khi bị nộp vào tay họ, các con đừng lo phải nói thế nào và nói gì, lúc đó sẽ dạy cho các con những điều phải nói. Vì thực ra không phải các con nói, nhưng Thần Linh của Thân Phụ nói trong các con’ (Mt 10, 19-20).” (Bài giảng Đức Gioan Phaolô II trong lễ Phong Thánh)

Đi theo Chúa thì không thể sống “sao cũng được.” Theo Chúa phải là trước sau như một, dù có là mất mạng vì theo Chúa. Nhưng các thánh tử đạo Việt Nam không phải là những người si khờ đần. Các ngài hiểu được chân lý: “Ai muốn cứu mạng sống mình, thì sẽ mất; còn ai liều mất mạng sống mình vì tôi, thì sẽ cứu được mạng sống ấy.” Như chúng ta thấy đó, bị rượt ở nơi này, các vị trốn qua nơi khác, nhưng các ngài vẫn không ngừng hoạt động. Xin nêu ra một trường hợp điển hình từ vị thánh quê ngoại của tôi là Cha Thánh Phêrô Đoàn Công Quý, linh mục tử đạo năm 33 tuổi. Ngài quê gốc họ đạo Búng, Bình Dương, nay thuộc giáo phận Phú Cường. Khi bị triệu ra công đường, quan nói với cha: “Thầy là người thanh liêm, nhân từ, đức hạnh, tại sao lại mê theo tà đạo, hãy nghe ta mà bỏ đạo đó đi”. Thánh Quý trả lời: “Dạ, thưa quan tôi là người giảng dạy đạo này, sao lại có thể bỏ đạo cho được?” Điều này nhắc nhở cho chúng ta trong thời đại hôm nay, không thể sống sao cũng được. Mang danh là Kitô hữu mà không theo Chúa thì quá kỳ. Không sống đạo thì càng kỳ hơn.

Đi theo Chúa là biết giới thiệu Chúa cho mọi người. Trong Bài Đọc II, Thánh Phaolô có nhấn nhủ: “Anh em thân mến, Đức Kitô không sai tôi đi rửa tội, mà là rao giảng Tin Mừng, không phải bằng lời nói khôn khéo, kéo Thập giá của Đức Kitô ra hư không.” Người môn đệ Chúa Giêsu có trách nhiệm rao giảng những điều mình tin trong mọi hoàn cảnh. “Ai xấu hổ vì tôi và những lời của tôi, thì Con Người cũng sẽ xấu hổ vì kẻ ấy, khi Người ngự đến trong vinh quang của mình.” (Lc 9,26). Chúng ta đọc lại các lời đối chất của các vị thánh tử đạo trước mặt vua quan. Như thánh Anê Lê Thị Thành, ra trước công đường, quan bắt bà chối đạo, bà đáp: “Tôi chỉ tôn thờ Thiên Chúa, không bao giờ tôi bỏ đạo Chúa muôn đời.” Đáp như vậy là giới thiệu Chúa cho mọi người.

Chúng ta biết trong số 117 vị tử đạo Việt Nam, có 8 vị Giám Mục, 50 Linh Mục, 59 Giáo dân. Trong đó 21 vị thừa sai từ Châu Âu đến truyền giáo. Đức tin Công Giáo đâu phải tự nhiên mà đến. Đó là nhờ công lao rao giảng Tin Mừng của những nhà truyền giáo và đời sống chứng nhân của nhiều người. Có thể nói: có những vị thánh có công làm nên những vị thánh khác qua những nỗ lực rao giảng Tin Mừng.

Đối với những người tín hữu đang sống ở Hải Ngoại. Chúng ta có một trách nhiệm tiền định khi mừng Năm Thánh. Đó là hãy tiếp nối sứ mạng ra đi và rao giảng Tin Mừng trong những môi trường hiện tại. Ở giáo phận San Jose, tuy không có thống kê về số người Công Giáo Việt Nam nhưng cộng đoàn giáo xứ nào mở lễ là đầy giáo dân tham dự. Sau 30 năm, cộng đoàn Công Giáo Việt Nam trong giáo phận San Jose thay đổi nhiều lắm. Vào năm 1988 chỉ có một họ đạo gọi là “Vietnamese Mission”. Đến nay năm 2018, giáo phận có 1 giáo xứ thể nhân là Đức Mẹ La Vang và 7 cộng đoàn Việt Nam tại St. Maria Goretti, Most Holy Trintinty, Christ the King, St. Elizabeth, Our Lady of Refuge, St. Martin, và St. Francis Assisi. Ba mươi năm trước chỉ có 1 thánh lễ cuối tuần, nay có 35 thánh lễ. Ba mươi năm trước, giáo phận chỉ có năm cha là Cha Tịnh, cha Dương, cha Thu, Đức ông Đĩnh, Đức ông Hiền (khi đó cha Khoa còn chưa chào đời), đến hôm nay 2018 thì có 21 cha đang phục vụ trong giáo phận.

Sau hơn 150 năm kể từ cuộc bách hại Kitô hữu chấm dứt ở Việt Nam, Giáo Hội Việt Nam đã thay đổi đáng kể. Khi xưa các giáo sĩ truyền giáo đến từ các nước Châu Âu sang Việt Nam rao giảng Tin Mừng. Có ai ngờ hôm nay có khoảng 1 triệu người Công Giáo Việt Nam đang sống ở nhiều nước, nhiều nhất là nước Mỹ này, đang làm công việc truyền giáo ngược lại cho các nước, qua đời sống chúng ta. Trong số đó có mấy chục ngàn tín hữu Công Giáo Việt Nam đang sống đạo nhiệt thành ở trong giáo phận San Jose này.

5. Chúng ta đang cố gắng làm gì để rao giảng Tin Mừng? Đức Thánh Giáo Hoàng Phaolô VI đã nói vào năm 1975: “Con người thời đại thích nghe các chứng nhân hơn là những thầy dạy, và nếu họ có nghe thầy dạy thì cũng bởi vì những thầy dạy này là các chứng nhân”. Anh chị em biết gì không? Khi đó ngài nói cho cả thế giới. Nhưng năm 1975 cũng là năm bắt đầu làn sóng người Việt tị nạn rời bỏ quê hương. Phải chăng lời nói đó của Đức Phaolô VI là một thông điệp ngẫu nhiên cho những người Công Giáo Việt Nam biết phải làm gì trên xứ sở mới?

– Sống giữa một nền văn hoá loại trừ, và một xã hội chia rẽ, ghen ghét, hận thù, chúng ta hãy làm chứng cho Tin Mừng bằng cuộc sống liên đới, yêu thương, vị tha, tôn trọng và hợp tác vì lợi ích chung.

– Sống giữa một xã hội sợ hãi về những điều cam kết và xem hôn nhân trọn đời là vấn đề “hên-xui”, chúng ta hãy làm chứng cho Tin Mừng bằng cuộc sống dân thân phục vụ cộng đoàn, và thủy chung với nhau trong đời sống hôn nhân gia đình.

– Sống giữa một xã hội có khuynh hướng “pro choice”, ích kỷ và hưởng thụ, chúng ta hãy làm chứng cho Tin Mừng bằng khuynh hướng “pro life”, sống bác ái hơn, biết chia sẻ thời gian, tài năng, vật chất xây dựng cộng đoàn và con người, cũng như biết giúp đỡ những người đơn chiếc, xa cơ thất thế, thiếu tình thương, nhất là những ai thiếu vắng Chúa trong cuộc đời.

Ba năm trước, cũng vào thời điểm trước Ngày Lễ Tạ Ơn của người dân Hoa Kỳ, báo chí có đăng câu chuyện cảm động của một bé trai 5 tuổi ở bang Alabama tên là Josiah Duncan. Em đang ăn chiều với mẹ trong một nhà hàng thì nhìn ra cửa sổ thấy một người đàn ông vô gia cư đứng rung rẩy bên ngoài. Em hỏi mẹ người đó là ai? Mẹ em nói: ông ấy là người vô gia cư, không có nơi ăn chốn ở. Em xin mẹ cho mời người đó một bữa ăn. Khi phần ăn đưa ra, em còn mời ông ấy cầu nguyện: “Tạ ơn Chúa. Tạ ơn Chúa. Đã ban cho phúc lành. Amen.” Người đàn ông không nhà hôm đó đã tìm được mái ấm từ việc san sẻ của em bé trai. Ông ta đói ăn thật, nhưng đã no đầy tình thương từ sự quan tâm của cậu bé. Còn em trai đó, em chỉ là trung chuyển những phúc lành khi mở cửa đón khách đỗ nhà, cho kẻ đói ăn, và nhất là đem Chúa đến cho người khác qua lời cầu nguyện đơn sơ trước bữa ăn. Ngày hôm đó, em trai 5 tuổi đã trở thành bậc thầy cho mỗi người chúng ta về cách làm sao để giới thiệu Chúa cho mọi người. Thương ai thì đừng dừng ở lời nói mà hãy tiếp nối qua việc làm.